

33. Sembra i batuda del blat (Oix)

Informador: Josep Cros i Sala

Edat: 56 anys

Transcriptors: L. Pons, J. Veny

Enquestador: L. Pons

Data: 22 juliol 1974

Comentari: Vegeu les il·lustracions 5 i 6.

33

Sembra i batuda del blat

(Oix)

əz ʎ,awrə lə t'ɛrə | j,a prəpər,ədə pər səmbr'a || sə s,embrə l bl'at || əmpr,ɛz
 aβ,ans tə^mb,e j β,iə m,oltəz ð,ənəz ək'i | kə k,əm kə j β,iə k,ɛlə miz'ɛriə | β,iə
 t,an də z'en | dən n,aβən ə'ʎ'a | ərβəz'a | ʃ,i^z əmb ,unz əʃəd'eʎs || tɾ,ewrə ləz
 m,aləz 'ɛrβəs | j əspər,a kə l gr'a | ə:l bl'at krə | krəsk,es finz əl: zuri,ɔl ɔ l
 əx'ost || f,inz ə lə s'ɛxəs | i ʎəβ,ɔz ə səx'a || <1> əl b,atrə k,i nɔə ʎəβ,aβəm
 əʎəβ'ɔrəns | bət,iəm d ənim,alz 'ɛ? | ə lə 'unə ðə lə n,iit | ənz ʎəβ'aβəm | i:
 n,aβəm lə 'ɛrə | puz,aβəm t,otəz ləz x ə β'iə | ləz x,arβəz əʃ'is | dr'etəs | i t'o |
 ,atə <2> k ,ɛrə lə i'ɛrə pl'enə || əʎəβ,ɔz i puz,aβə ʎ'a | ɔ β'akəs | ɔ: b'uruz ɔ
 m,atfuz ɔ 'ewxəs | əl kə təni ,ewxəz ja n,aβə β,e pər k ,ɛrə m,ol me r'apit |
 kurəβ,iə^m m'es || i n,aru ʃəf'an || bən'iə | əʎəβ,ɔnz j,a wnə stəsj'o | kə β,iə
 kəjg,ut əl əl f,ar də x'r'a | əʎəβ'ont | gəf,aβəm f'orkəs | j ə' zir'aβəm || zir'amə |
 t,otə (...) k,ɛləz x'arbəs kə ləz 'ə: | kə ləz ðəʃ'ɔ | ləz ðəʃ'aβəm | əstək'adəs |
 pr'ɔ m əm ,əl kəmin,a lz ənim'als | j,a ʎəβ,ɔns kəð,aβən dəs'f'etəs | w ənt'en? ||
 j əl kəð,a ðəsf,etəs | ʎəβ,ɔn tən,iəm d əna m f'orkəs | i zir'aβəm || pər z,emplə
 pər k,ɛt kənt,ɔ ə l əsk,ɛrə 'ɛ? || əʎəβ'ɔns | kən (...) b,iəm zir,a' t,ot^ə lə βət'udə |
 turn,aβəm puz,a lz anim'als | ə k,orə ʎa s'obrə || əmpr,ɛ zir,aβəm ə l inrəβ'es |
 na rə | un,a rəpuls,ədə | kə n d'ɛjəm | i ʎəβ,ɔn zir,aβəm lə lə βət'udə də lə | də l
 ,atrə β'an | i ja t'aβə | ja j,a tən,iəz lə p,alə f,etə j ʎəβ,ɔn^z m'irə | f,e f,ɛfuz ðə
 p'ajə | i purt,als kə^m arə k,i mət'ɛf | ək,i ont əst'em | ʃ,ɔ rə pə'isə | na purt,əŋ
 fɛfuz ðə p,ajə l əsk'ɛnə | j 'aw! | pilut,alə k,i: lə t'ardə | pər m,ɔlrə βl'at | əm
 ,unə m,akinə ðə βənt'a | lə f,ɛjə n,a wn 'ɔmə || əβ,ɔ tɾ,aβə l bl,at əm ,unə
 tɾəm,uɔz m ,unə m,akinə ðə βənt'a | ʎa wn ,ɔmə n,am mən'an | nan tuk,an əl
 pi'anu | j,a surt,iə l blad n'ɛt || <3> a βw'enu! | aβ,anz u f,ɛjən əm p'aləs || <4>
 əʃ'ɔ || <5> bənt'a l | bənta bl'at | pr,ɔ tən,iən ,unəs p,aləz ðə f'ustə | i: tən,iən
 də də ðə βənt,a s'emprə | k,ɔntɾə l b'en || əʃi ,ɛs kə zir'aβəm | lə pəl'adə ðə | də
 də bl,at əmb 'aj | ə ə l 'ajrə | əm b,ol i t'ot | i əl b'en | əʎəβ,ɔn s əmpurt,aβə lə
 pəl'əfə | i kəð'aβə | kəð,aβə l bl,at ə t,ɛrə n'ɛt ||

<1> Enquestador: «I això de segar?».

<2> [,atə] per [astə] 'hasta'.

<3> Enquestador: «I abans de la màquina aquesta de ventar, com ho feien?».

<4> Enquestador: «Com ne deien d'això?».

<5> Enquestador: «Aquestes antigues».

33

Sembra i batuda del blat

(Oix)

Es llaura la terra ja preparada per sembrar, se sembra el blat. Emprés,* abans tam-
 bé hi via* moltes dones aquí, que com que hi via* aquella misèria, hi via* tant de
 gent, doncs naven* allà, a herbejar, aixís* amb uns aixadells, treure les males herbes,
 i esperar que el gra ... el blat cre... cresqués fins el juliol* o l'agost, fins a les segues i
 llavors a segar.

El batre aquí, ens.e* llevàvem —allavòrens* batiem d'animals eh?— a la una de
 la nit, ens llevàvem i nàvem* [a] l' era, posàvem totes les que hi havia les garbes ai-
 xís,* dretes i to... hasta* que era la iera* plena; allavors* hi posava allà o vaques o
 burros o matxos o eugues; el que tenia eugues ja anava bé, perquè era molt més ràpid,
 correvien* més i nar-ho* xafant. Venia allavons* ja una estació,* que via* caigut el ...
 el fart de gra; allavont* gafàvem* forques i el giràvem, giràvem tota ... quelles* gar-
 bes que les ee ... que les daixò* ... les deixàvem estacades, però amb ... amb el cami-
 nar els animals ja llavons* quedaven desfetes, ho entén?, i al quedar desfetes, lla-
 vons* teniem d'anar amb forques i giràvem; per exemple per quet* cantó a l'esquer-
 re, eh?; allavons,* con* ... víem* girat tota la batuda, tornàvem posar els animals a
 córrer allà sobre; emprés* giràvem a l'inrevés nar* re... una repolsada,* que en
 deïem, i llavons* giràvem la ... la batuda de la ... de l'atre* ban* i ja estava, ja ... ja te-
 nies la palla feta i llavons,* mira, fer feixos de paia* i portà'ls* com ara aquí mateix,
 aquí ont* estem —xo* era païssa—,* nar* portant feixos de paia* a l'esquena i au!
 apilotà-la* aquí la tarda; per molre* blat amb una màquina de ventar, la feia anar
 un home, llavò* tirava el blat amb* una tremuja, amb* una màquina de ventar allà un
 home nant* menant, nant* tocant el piano, ja sortia el blat net.

Ah, bueno!* Abans ho feien amb pales.

Això.

Ventar el ... ventar blat; però tenien unes pales de fusta i tenien de ... de ... de ven-
 tar sempre contra el vent; així és que giràvem la palada de ... de ... de blat amb ai... a ...
 a l'aire, amb boll i tot, i el vent allavons* s'emportava la pel·lofa i quedava ... quedava
 el blat a terra net.